

ALL IN - et oplæg til fremtidens ungearbejde

- værdiskabelse, udfordringer og perspektiver i ALL IN-indsatsen på Amager

Udarbejdet af SocialRespons for Helhedsplanen i Urbanplanen, marts 2017

Information om publikationen

Udgivet maj 2017 af Partnerskabet, den boligsociale helhedsplan i Urbanplanen

Udarbejdet af SocialRespons

Publikationen kan frit citeres med angivelse af kilden. Ved gengivelse af publikationen modtages produktet gerne af SocialRespons.

SocialRespons arbejder for at skabe bæredygtige indsatser på det sociale område med analyser, evalueringer og udviklingsindsatser. SocialRespons er specialiseret i inddragelse af målgrupper og medarbejdere samt anvendte proces- og resultatevalueringer og evaluering af innovation.

Kontaktoplysninger på ALL IN

Faglig leder af ALL IN

Rasmus Christensen
Mail: Rach@3b.dk
Tlf: 2014 3159

Strategisk leder af ALL IN

Søren Løkke
Mail: Solo@3b.dk
Tlf: 2328 4752

SocialRespons

Amager Fælledvej 56
2300 København S
mail@socialrespons.dk
www.socialrespons.dk
+45 2262 1199

1. Velkommen til ALL IN

Velkommen til ALL IN!

Kære læser, velkommen til ALL IN. En indsats, der i al ydmyghed forsøger at udfordre tilgangen til socialt arbejde med unge i Danmark.

De sidste mange år har en konstant andel på mellem 15-17% af hver ungdomsårgang i Danmark været ramt af eller i risiko for at blive ramt af sociale problemer (Schultz Jørgensen 2010, SFI 2016). Det er et billede på et samfundsproblem og en generel udfordring for socialt arbejde, at der trods mange års politikker og indsatser på det sociale område ikke er ændret grundlæggende på andelen af unge i marginaliserede positioner. Der er brug for at udvikle ny viden og nye praksisser i arbejdet med disse unge og lade erfaringerne inspirere, påvirke og forandre fremtidens politikker og indsatser på det sociale område, så de bliver til gavn for alle unge. Det håber vi, denne rapport kan bidrage til.

I to et halvt år har Partnerskabet i Urbanplanen eksperimenteret med en ny tilgang til arbejdet med marginaliserede unge. I samarbejde med Københavns Kommune og UCC startede de i 2014 en indsats med en gruppe marginaliserede unge mænd i det udsatte boligområde Urbanplanen på Amager. Det blev kaldt ALL IN, fordi det skulle udfordre måden at lave socialt arbejde på til det yderste - i erkendelse af, at det hidtidige boligsociale arbejde ikke grundlæggende løste de unges problemer. Resultatet blev bl.a., at unge mænd i Urbanplanen, med nogle af de største barrierer for at deltage i samfundet, dedikerede sig over en periode på næsten et år til et ALL IN-forløb. Mange organisationer har siden da sendt medarbejdere på undervisningsforløb i tilgangen, og der er lavet ALL IN-forløb på et bibliotek, i en skole og i regi af et ungeråd. Forløbene viser, at i de rette rammer kan marginaliserede unge skabe løsninger, der rykker ved fasttømrede ulighedspositioner, øger sammenhængskraften i lokalområdet, styrker samarbejdet med lokale og kommunale institutioner og ikke mindst øger handlemulighederne for dem selv og andre unge i lignende situationer.

Hvad får os til at påstå, at ALL IN udfordrer måden, der laves socialt arbejde på? Vi tror bedst, vi kan forklare det ved at præsentere de principper, ALL IN arbejder ud fra:

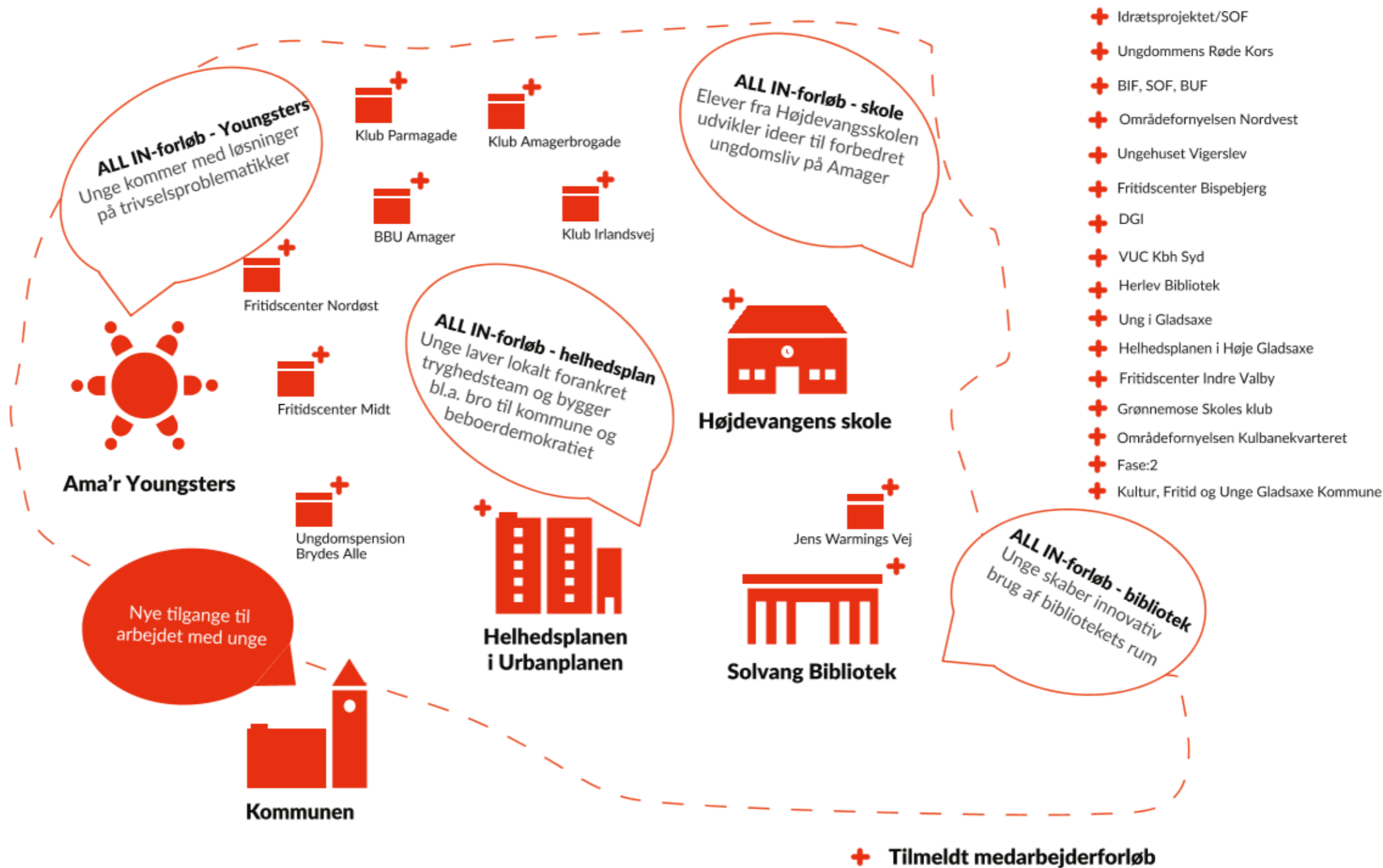
- ALL IN ændrer strukturer frem for mennesker, og tiden er ikke knap. Vi arbejder langsigtet og tålmodigt.
- ALL IN opstiller aldrig mål på forhånd, og målgruppen er ikke de unge. Målene sættes, når de unge identificerer problemer og skaber løsninger.
- ALL IN arbejder for at stille samarbejde på tværs af søjler og sektorer til rådighed for de unge, når de ønsker det.
- I ALL IN er vi er konstant nysgerrige på egen praksis og VIL udfordres.

Det er ambitiøst og svært, og der er stadig et stort stykke arbejde foran os. Men indsatsen viser sine tydelige potentialer. Resultater, udfordringer og perspektiver for fremtiden, vil vi dele med jer i denne rapport. Vi tror på denne måde at arbejde på, derfor håber vi, at vores erfaringer også kan inspirere andre til at gå ALL IN.

Med venlig hilsen

Arbejdsgruppen for ALL IN, Partnerskabet i Urbanplanen (Helhedsplanen) og SocialRespons

ALL IN - på tværs af institutioner

ALL IN - en tilgang der spredes sig

70 unge har initieret og planlagt **løsninger**. I de fleste tilfælde løsninger med fokus på at **styrke** unges mulighed for **deltagelse** i og bidrag til samfundet.

4 ungeprojekter under ALL IN er gennemført, og de unges viden og **analyse** er sendt til lokale institutioner med henblik på at udvikle unges deltagelse og **mulighedsrum**.

60 professionelle er med i ALL IN referencegruppe - og platform for videndeling, **faglig udvikling** og brobygning på tværs af kommunale og civile aktører.

29 institutioner har samlet sendt over 60 **medarbejdere** på ALL IN-medarbejderforløb. Disse tal udvikler sig løbende.

Med ALL IN oplever de deltagende unge uanset baggrund

- At få mulighed for at påvirke det samfund, de er en del af
- At der opstår større gensidig forståelse mellem dem og det omkringliggende samfund
- At udvikle løsninger, der skaber social sammenhængskraft i deres lokalområder
- At få nye kompetencer

Hvem er vi og hvorfor denne rapport?

Partnerskabet, helhedsplanen i Urbanplanen

ALL IN er udviklet og drevet af Partnerskabet i Urbanplanen og er betegnelsen for en række ungeindsatser i området forankret i helhedsplanens samarbejde med Center for Sikker By i Københavns Kommune. Partnerskabet er Urbanplanens helhedsorienterede boligsociale indsats, som har eksisteret siden 2007. Urbanplanen er et af Danmarks helt store almene boligområder med over 5000 beboere og ca. 2500 lejemål. Helhedsplanen er primært finansieret af Landsbyggefonden og er baseret på et forpligtende samarbejde mellem Boligforeningen 3B, som er driftsansvarlig, Københavns Kommune, beboerne og organisationer og institutioner i lokalområdet. En boligsocial helhedsplan er en midlertidig indsats, der har til opgave at skabe forebyggelse og social udvikling i udsatte almene boligområder. Helhedsplanen igangsætter aktiviteter inden for en række politisk bestemte indsatsområder, f.eks. tryghed og social arv, uddannelse, beskæftigelse og forebyggelse. Samarbejdet med kommunen om aktiviteterne skal bl.a. sikre, at området løftes til københavnniveau, og at indsatser og metoder forankres i kernerdriften.

ALL IN er forankret i helhedsplanen og understøttet af en referencegruppe med ca. 60 professionelle, der repræsenterer en lang række kommunale og private interessenter i socialt arbejde i København og omegn. Derudover bygger ALL IN på et tæt samarbejde med 'Satsningen for: Professioner på tværs i det urbane rum - indsatser og udvikling for marginaliserede børn og unge' på UCC, som bl.a. varetager ALL IN medarbejderforløb. På disse forløb agerer medarbejdere fra forskellige institutioner i området i og omkring København praktikerforskere, der undersøger mulighederne for deltagelsesprocesser i egne organisationer.

Rapportens formål og læsevejledning

Denne rapport har til formål at samle op på erfaringer og resultater for ALL INs første tre leveår og pege på en retning for ALL INs fremtid. Rapporten er udarbejdet af konsulentvirksomheden SocialRespons. Vi har som evaluator fulgt ALL IN fra det første projekt i 2014. ALL IN er et innovationsforløb, hvor målsætninger og målgrupper flytter sig løbende. Derfor er evalueringen tilrettelagt fleksibelt og med det vigtigste formål at skabe læring undervejs for de involverede aktører. Vi har været en del af arbejdsgruppen fra start for at kunne følge processen tæt og løbende spille viden frem og tilbage. Vi har via det vi kalder co-evaluation, hvor data rejser på tværs af respondentgrupper foretaget løbende interviews og workshops med repræsentanter fra samtlige interessentgrupper, unge såvel som samarbejdspartnere, om deres blik på ALL INs resultater, udfordringer og potentialer. I ALL IN inviteres de unge deltagere frivilligt ind som eksperter på det levede ungdomsliv. Det er derfor den værdi, de skaber med deres analyser af barrierer for et godt ungdomsliv og løsningerne på dette, der er i fokus fremfor, hvordan den enkelte unge deltager udvikler sig på en række parametre.

I denne første del af rapporten kan du læse, hvad ALL IN er, og hvilke udfordringer ALL IN forsøger at svare på. I anden del følger en tværgående analyse af ALL INs værdiskabelse, muligheder og udfordringer set fra et interessentperspektiv. Herefter præsenterer vi vores bud på forskellige fremtidsperspektiver. Endelig finder du til sidst i rapporten præsentationen af de fire ALL IN-forløb med unge og devalueringerne fra disse.

ALL INs mission: en løsning på et uløseligt problem

Det boligsociale arbejde med unge i Urbanplanen har vist, at mange af de unges sociale problemer er sammensatte og dynamiske. De opstår på flere niveauer og kan derfor ofte kun løses ved at adressere flere niveauer. ALL IN har derfor gjort det til sin mission at beskæftige sig med de komplekse mekanismer, som har bragt unge i en marginaliseret position.

Ideen er, at fremfor at samfundets institutioner inviterer unge ind til at finde løsninger på de unges individuelle udfordringer, bliver de unge anerkendt som eksperterne og får mulighed for at skabe viden, analyser og løsninger på det, de identificerer som barrierer for et godt liv for unge i fx lokalområdet. Målet er dermed ikke, som oftest, at skabe individuelle forandringer hos de deltagende unge selv, men at ændre de omkringliggende strukturer, der fastholder unge i marginaliserede positioner.

Urbanplanen - et af Danmarks udsatte boligområder

Urbanplanen ligger på Vestamager i det sydlige København og er et af de boligområder, hvor mange unge er ramt af eller i risiko for at blive ramt af sociale problemer. Kriminaliteten blandt unge i Urbanplanen er tre gange så høj som i Københavns Kommune generelt, og næsten en tredjedel af de 20-24 årige har kun folkeskolen som højeste uddannelse. Mange har ikke en kompetencegivende uddannelse og er ikke i gang med at få den. Generelt har elever fra Urbanplanen højere skolefravær og lavere karakterer end i København. Samtidig var 4,7% af de 0-17 årige i 2015 omfattet af en børnefaglig undersøgelse. Det er næsten dobbelt så højt som det generelle niveau for København (Københavns Kommune 2016a og b, Landsbyggefonden 2016).

Eksempler på, hvad de unge selv siger om Urbanplanens sociale problemer

Ifølge analyser, som de unge i ALL IN-forløb har frembragt, kan nogle af de dårlige tal for Urbanplanen forklares med, at deres families økonomiske situation sætter præg på hverdagslivet, fordi de bor i lejligheder med minimal plads til udfoldelse af en ungdomsidentitet og et socialt liv. Manglen på plads til f.eks. at tage venner med hjem får dem til at søge ud i det offentlige rum efter alternative aktiviteter. Særligt hashrygning er attraktivt, fordi hashmarkedet gør det muligt at låne sig til hash periodevist - og udsætte betalingen. Ifølge de unge afløser hashen de sociale aktiviteter, som de ikke har økonomisk adgang til, ikke fordi hashen er et selvstændigt ønske, men fordi det bliver en social aktivitet, som alle kan være fælles om - uanset økonomisk formåen. Pladsmanglen i lejlighederne fører også til, at unge særligt i kolde måneder søger steder at opholde sig sammen med venner, f.eks. biblioteket. Her kan personalet have svært ved at håndtere mange unge ad gangen, og derfor bliver de smidt ud og søger igen alternativer, f.eks. kældre og andre ubenyttede lokaliteter. Det betyder, at de unge uden egentligt ønske om det, begår indbrud for at få adgang til varme og ophold. De unge fortæller samtidig, at mange unge i Urbanplanen med anden etnisk baggrund end dansk står midt mellem en vestlig tankegang, de kender til gennem f.eks. venner og skole og så deres families kulturelle baggrund. Nogle unge føler sig derfor isoleret, særligt fordi de fra begge positioner bliver fortalt, at deres adfærd er forkert. Isolationen kan føre til, at de søger andre tryghedskabende fællesskaber i miljøer, som de unge oplever gør mere skade end gavn ved f.eks. at tilskynde til kriminalitet.

Hvad er ALL IN?

“At gå ALL IN? Det er at være engageret, at gøre alt hvad du kan for at dine mål bliver nået.” Ung deltager i ALL IN-forløb

“ALL IN er at turde at sætte sin egen faglighed på spil og gå ud på isen, hvor man ikke ved om den bærer.” Anette T. Bülow SSP-konsulent

De unge bestemmer hvad, hvordan og hvorfor

ALL IN er en faglig tilgang til arbejdet med marginaliserede unge, som består af et særligt omvendt deltagelsesperspektiv (Bladt og Tofteng 2016). Perspektivet er kendetegnet ved, at de unge har ejerskabet til alle tre dele af en social handling eller aktivitet - de tager initiativ til, hvad skal der ske, de planlægger handlingen, og de udfører den. ALL IN adskiller sig dermed fra andre, mindre radikale om man vil, deltagelsesperspektiver, hvor unge f.eks. får lov at komme med ideer til kommunale initiativer. Samtidig er det også de unge, der laver *analysen af, hvorfor handlingen skal iværksættes*. Princippet er, at den viden vi træffer beslutninger på baggrund af, er afgørende for, hvad der defineres som problemer, og for hvad vi beslutter at gøre ved dem. Derfor er det centralt i ALL IN, at vidensproduktionen demokratiseres, og dermed at den analyse, der leder til beslutning om, hvad der skal tages initiativ til, frembringes af de unge selv. I de konkrete eksempler fra Urbanplanen har *fremtidsværksteder* været mest benyttet som metode til at forløse dette deltagelsesperspektiv.

Fremtidsværksteder

Fremtidsværkstedet er ét ud af flere greb, som benyttes i ALL IN. Det er et stramt faciliteret forløb, hvor marginaliserede unge deltager under en bred overskrift, f.eks. 'Det gode liv for unge i Urbanplanen'. Facilitatoren leder de unge gennem tre faser: Kritik, utopi og realisering. I kritikfasen spørges til barrierer for det gode liv - hvad gør, at unge ikke har et godt liv i Urbanplanen? Via greb som f.eks. brainstorm, kortlægninger, tematisering og afstemninger defineres og udvælges først problemer. Herefter arbejder de unge med utopier for det gode liv - hvordan ville ungdomslivet se ud, hvis de helt selv bestemmer? Endelig planlægger og realiserer de unge konkrete løsninger - f.eks. hvad er det første, der skal gøres, hvis målet er at forandre folkeskolen?

Målet med forløbet er at få de unge til at levere analyser af barrierer for det gode liv, og derfor er to præmisser centrale:

1) Det er ikke de unge som individer, der er i centrum, og derfor spørges aldrig ind til de unges egne konkrete problemer. I stedet inviteres de til at reflektere over, hvordan sociale problemer opstår og løses på forskellige niveauer - i samfundet, familien, lokalområdet og individet. **2) Værkstedet er et frirum.** Det betyder, at de unge deltager frivilligt, kan komme og gå, som de vil og være i rummet som de vil. Indretning og facilitering af rummet inviterer til bevægelse og til, at de unge taler frit fremfor, at der er fokus på f.eks. opdragelse.

Hvem er de unge deltagere?

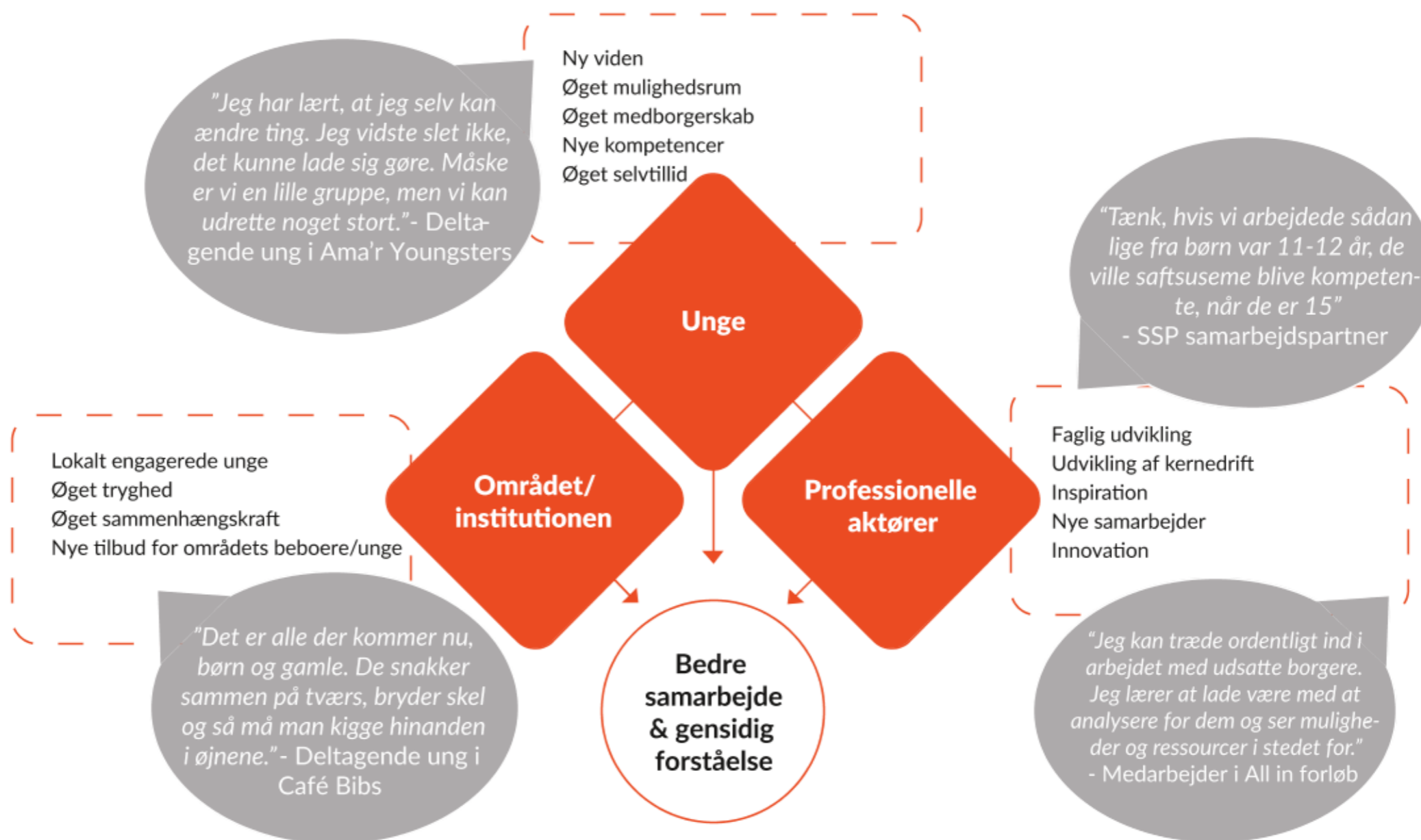
“Da vi fik etableret en forening var det ligesom en mærkedag. Så har man skabt noget. Det har vi ikke været så vant til. Vi er fra et ghettoområde. Vi har været ballademagere. Jeg har ikke nogen kæmpe uddannelse, så det var jo måske en lille ting, men det var mega stort for mig.” - Ung deltager i ALL IN-forløb

En marginaliseret livssituation

I de forskellige gennemførte ALL IN-forløb tegner der sig et billede af, at de fleste af de unge deltagere kan siges at befinde sig i en udsat eller marginaliseret position. Her forstås marginaliseret som at befinde sig i en situation, hvor man ikke har samme levevilkår og dermed handlemuligheder, som flertallet af unge i Danmark. For nogle af de unge har den marginaliserede position givet sig til kende i form af udadvendte sociale problematikker som kriminalitet, fængselsophold, problemer med stof- og alkoholmisbrug samt voldsomme problemer i hjemmet. Andre i den samlede gruppe af deltagere har oplevet problemer med eksklusion i skolen og mangler støtte fra familie og netværk til at gennemføre skolegang, eller oplever problemer med social kontrol. Alle er ramt af økonomiske begrænsninger og de mulighedsproblematikker det kan føre med sig at bo i et udsat boligområde. I et enkelt af de fire forløb - på Højdevangens Skole - var der kun få tale om marginaliserede unge, da elevsammensætningen er blandet og også udgøres af unge fra mere ressourcestærke baggrunde.

2. Værdiskabelse, muligheder og udfordringer

Værdiskabelse i ALL IN

Tværgående temaer i ALL IN

“Vi søger efter måder, vi kan opbygge relationer til de her unge, og ALL IN kan give os en ny vinkel og en ny tilgang. Denne gruppe begår den grovere borgervendte kriminalitet. Hvis man kan finde effektive metoder til at inddrage de her unge, så er det meget værdifuldt.” Ingeborg Degn, projektleder Center for Sikker By

ALL IN - en virksomhedsfuld tilgang i arbejdet med marginaliseringsproblematikker

I dette afsnit har vi samlet en række temaer og udfordringer i ALL IN-indsatsen. Som vist i modellen på forrige side skaber indsatsen resultater på flere niveauer på tværs af de fire forløb: De involverede institutioner og lokalområdet melder om flere lokalt engagerede unge, nye idéer og tilbud til området, en oplevelse af øget tryghed pga. bedre gensidig forståelse samt en øget sammenhængskraft blandt brugere/beboere. De professionelle aktører oplever at blive udfordret på deres faglighed, hvilket leder til faglig udvikling og innovation af kernetriften samt nye samarbejdsflader blandt de forskellige aktører. De unge deltagere i forløbene oplever at få ny viden og kompetencer, og i kombination med en styrket social kapital oplever de udvidede muligheder for deltagelse og øget handlekapacitet. På tværs opstår en bedre gensidig forståelse og bl.a. derigennem et stærkere samarbejde. Et stærkt eksempel på dette er forløbet på biblioteket (se forløb 1 bagest i rapporten), hvor biblioteket efter ALL IN-forløbet har valgt at samarbejde yderligere med den deltagende ungegruppe om udvikling af bibliotekets tilgang og arbejde med unge i området. Et andet eksempel er forløbet i helhedsplanen/lokalområdet (forløb 2), hvor forløbet med de deltagende unge vurderes at have været med til at sikre en rolig afvikling af de unges klub samt et tydeligt styrket samarbejde mellem helhedsplanens medarbejdere og de unge. Alle er de eksempler på, at de unge selv har identificeret bagvedliggende barrierer i en social problematik og har iværksat en løsning, der giver nogle kvalitativt stærke resultater med spændende potentialer for udvikling.

Tre tværgående temaer

På den baggrund peger flere aktører, der er involveret i ALL IN på, at tilgangen indeholder interessante potentialer for fremtidens ungearbejde, men også, at implementering og udførelsen af tilgangen stiller store krav til de institutioner, der eventuelt måtte være involveret. For disse institutioner vil tre temaer være centrale i diskussionen af forståelsen af, hvad ALL IN er, og hvad der gør resultaterne særligt stærke: Borgerinddragelse vs. borgerstyring, frivillighed i deltagelse samt organisationens modenhed. Disse temaer diskuterer vi i det følgende. De munder ud i præsentationen af en række rammebetingelser, der er afgørende for, at tilgangen reelt kan indfri det fulde potentiale.

Borgerinddragelse eller borgerstyring?

“Der sidder fagpersoner alle steder – for hvem det er et ideal at inddrage - men det er jo graden af det [...] hvad er det egentlig du gør, når du inddrager?” Lene Margrethe, Socialforvaltningen, Københavns Kommune

Ingen på forhånd fastsatte mål

Intentionen om borgerinddragelse er ikke ny i socialt arbejde. Inddragelse indgår i fagets etiske og forvaltningsretlige principper, og socialarbejdere over en bred kam har intentionen om at arbejde ud fra den enkelte unges ønsker til eget liv. En del professionelle, der præsenteres for ALL IN, har derfor svært ved at se, hvordan tilgangen adskiller sig fra almindelig inddragelse. Gennem dataindsamlingen er det blevet tydeligt, at hvis ALL IN skal fremstå tydelig i sin metodik, er det nødvendigt at kommunikere nuancerne om, hvordan inddragelsen udmøntes. ALL IN insisterer på at lade de unge identificere barrierer og udfordringer og herefter planlægge og udføre løsningerne på dem, fremfor for at inddrage en gruppe unge i udmøntningen af en aktivitet. Det betyder i sidste ende, at nok kan den involverede institution give udtryk for sine forhåbninger til processen på forhånd, men det må aldrig blive styrende for, hvad de unge kan komme med af bidrag. Beslutes det eksempelvis, at der skal laves en ungdomsklub, og nu vil man give de unge mulighed for at komme med ideer til, hvordan den skal indrettes, er målet defineret på forhånd, og de unges indflydelse er styret af dette. Erfaringen fra forløbene viser tydeligt, at ALL IN kræver en stor risikovillighed ift. eksisterende strukturer og kulturer, og først når tilgangen får lov til at udfordre disse i den institution, hvor den afprøves, er den for alvor virkningsfuld.

Tydelig rammesætning og tværsektorielt samarbejde

Men at give slip på den styrende rolle og lade de unge selv bestemme stiller store krav til de involverede professionelle, som i forskellig grad oplever at blive udfordret på f.eks. egen faglighed, institutionskulturen samt helt almindelige regler, juridiske hensyn og politikker. Et eksempel som en kommunal samarbejdspartner, en afdelingsleder i Borgercenter Børn og Unge, fortæller om her: *“Udfordringen set fra min position er graden af autonomitet. Kan inddragelsen betyde, at de kommer til at gøre noget, der ikke er hensigtsmæssigt? Som jeg ser det ville vi blive nødt til at styre det mere end Helhedsplanen.”* Her viser sig to strategier, der er centrale for ALL IN's (mulighed for) succes. For det første kalder det på en tydelig rammesætning af processen - det skal formidles tydeligt, at her definerer vi problemer sammen og giver plads til at tænke i muligheder for løsninger. Vi hjælpes ad i realiseringen af dem, men ingen kan love, at alt bliver til virkelighed. For det andet er det, når rammerne i den enkelte institution sætter forhindringer, at det tværsektorielle samarbejde med fordel kan sættes i spil - ressourcerne hos samarbejdspartnere, foreninger, frivillige mv. kan udnyttes, når f.eks. kommunale reglementer eller institutionernes vagtplaner spænder ben for et projekt, som de unge ønsker at udføre.

Frivillighed i deltagelsen

“Det er altid en udfordring at arbejde med borgere, at lytte til hvad de siger, og det er en særlig udfordring med udsatte borgere, som ikke har et fast skema og familiestruktur. Deres gode hoveder er ikke altid blevet bragt i spil.” Ingeborg Degn, projektleder Center for Sikker By

Når unge tager ansvar for deres omgivelser

Det er et grundlæggende princip i ALL IN-indsatsen, at al deltagelse fra de unges side er baseret på frivillighed og frie tøjler i definitionen af indhold for forløbene. ALL IN insisterer på, at de unges engagement og motivation skal være udgangspunkt for forløbets fremdrift. Med dette princip viser det sig, at der følger forskellige udfordringer: For det første er det tydeligt, at nogle involverede professionelle oplever at blive udfordret på deres tillid til, at de unge selv kan tage ansvar for den proces, de er i gang med. For det andet kan det naturlige ønske om at støtte og hjælpe de unge ende med at spænde ben for de unges selvbestemmelse og engagement. Men netop præmissen om selvbestemmelse og frivillighed leder til et af de måske mest bemærkelsesværdige resultater ved ALL IN: I alle forløb, hvor ALL IN er brugt som metode på Amager, går det igen, at når de unge får mulighed for det frivillige engagement, arbejder de med at gøre noget for andre. Når fokus flyttes fra dem selv og egne udfordringer, når de får lov at blive eksperter på bagvedliggende problemer og komme med løsninger på dem, påtager de unge sig naturligt et ansvar for deres omgivelser, og som konsekvens indfinder resultaterne sig både i lokalområdet og hos andre unge som gruppe og individer.

Høj- og lavkonjunktur i de unges deltagelse

Den frivillige tilgang udfordres samtidig, når ALL IN realiseres i en ramme (f.eks. en skole), hvor de unge normalt vil blive sanktioneret, hvis de ikke deltager. Hvordan tager man frivilligheden med ind i et rum, som ikke er frivilligt? Det er et af spørgsmålene, der må melde sig for enhver skole, jobcenter eller lignende regelbundne institutioner, der involverer sig i ALL IN. En lærer fra Højdevangens skole fortæller om udfordringen her *“Det der gør mig bange er disciplinen – jo mere jeg giver fri, jo mere frygter jeg, at de ikke får lavet noget, og så kommer ledelsen eller forældrene, og så har jeg jo svigtet systemet. Jeg er bange for, at der ikke kommer noget synligt”*. Når forløbene er karakteriseret ved frivillighed i deltagelsen, skaber det også udfordringer i forhold til konjunktursvingninger i de unges deltagelse. I arbejdet med marginaliserede unge er der ofte perioder, hvor de har brug for at fokusere på noget andet i deres liv som fx at finde bolig/beskæftigelse, problemer i familien mv., og derfor er der naturlige høj- og lavkonjunkturer i deres deltagelse. Det udfordrer de involverede institutioner, som bliver tvunget til at etablere pauser i forløbet. Her viser det sig, at den lange og mere eller mindre udefinerede tidsramme, som kan lade sig gøre enkelte steder, er en fordel, selvom det udfordrer logikken om resultater, fremdrift, afslutning mv. Udover den overordnede tidsramme har det vist sig afgørende at muliggøre frivilligheden ved at imødekomme forhindringer for deltagelsen, som er væsentlige for mange i en marginaliseret situation f.eks. ved fleksible mødetider, mad mm.

Organisationens modenhed

“Man skal turde stole på borgerne og at den analyse, de kommer frem til den kan fungere. Man skal turde give dem magt. Det er først der, det bliver interessant.” Jesper Bjørn Ottogreen, souschef Solvang Bibliotek

Kan de unge bestemme hvad som helst?

ALL IN eksperimenterer med samarbejdet mellem de unge og de professionelle, og for enhver organisation, der er involveret, viser det sig at stille krav til omstillingsparathed, facilitering og evnen til at slippe styringen. Tilgangen udfordrer de eksisterende rammer for udførelsen af socialt arbejde, men skal også udfolde sig i et samspil med disse rammer. Organisationer, der arbejder med tilgangen må derfor sikre, at tilgangen ikke bliver en silo i det eksisterende f.eks. ved at etablere organer, der rummer at forholde sig aktivt til de unges analyser, gå ind i dialogen og fordybe sig sammen med de unge i de unges ideer, hvis vel at mærke de unge peger på det som nødvendigt. Organisationen skal være ambitiøs på de unges vegne og turde tro på, at når de unge får frie tøjler for en stund, så finder de frem til noget, som leder dem i en retning, der giver mening for flere parter - og i dialogen med omgivelserne finder de unges løsninger en bæredygtig form, hvilket begge dele har vist sig i ALL IN. Det centrale er ikke, at de unge kan bestemme hvad som helst, men at de unge får mulighed for at argumentere for deres ide, at de professionelle indgår i dialog dem, og at det ses som en mulighed for at blive udfordret på egen praksis.

Samspil med eksisterende indsats i organisationen

Samspillet i organisationen handler også om at sikre, at ALL IN-forløb sker i samspil med andre medarbejdere, der arbejder i organisationen. På tværs af de fire forløb har vi set, at i forsøget på at give tilgangen plads og sikre, at de unge får frirum til selv at analysere og finde løsninger, kan andre medarbejdere, der ikke er direkte involveret i forløbet, blive uklare på deres rolle. De handler derfor ofte på en af følgende to måder: 1) De tænker frem og vil gerne med det samme handle på det, de unge siger. Det skaber risiko for at de kommer til at løbe med de unges idéer. 2) De forstår præmisserne, men oplever at blive inaktive og ser måske deres traditionelle rolle i forhold til de unge som udvandet. Det kan skabe usikkerhed på egen rolle fremover – og usikkerhed på, hvordan de kan være med til at forandre arbejdet i forløbet. Disse udfordringer stiller krav om, at den pågældende organisation arbejder på flere planer ift. at sikre, at tilgangen spiller sammen med organisationens øvrige virke. Det kræver en tydelig og omfattende forventningsafstemning, både før og undervejs i ALL IN-forløbet.

Nødvendige rammebetingelser

"Der skal rigtig meget forandringsparathed til – både ledelsesmæssigt i forvaltningerne lokalt, men også hos medarbejderne i deres daglige praksis, for det er en helt anden praksis i tilgangen til de unge, end man har været vant til længe." Anette T. Bülow, SSP konsulent

Hvad kræver ALL IN?

Erfaringen viser alt i alt, at ALL IN af og til udfordrer de samarbejdende organisationers rammer og de tætte samarbejdspartnere. Dette skyldes i høj grad de præmisser, der følger med ALL INs deltagelsesperspektiv, hvor de unge definerer og udfører løsninger og herefter inviterer ind til samarbejde frem for det omvendte. Opsummerende viser erfaringerne, at for at indfri sine potentialer og opnå bæredygtige resultater er det nødvendigt at være tro mod disse præmisser hele vejen. Vi kan af empirien udlede en række rammebetingelser, der er centrale at etablere og få forventningsafstemt i de kontekster, hvor tilgangen afprøves. Sikres det ikke, at rammebetingelserne er til stede, udlever ALL IN ikke sit fulde potentiale. De rammebetingelser vi har identificeret i de hidtige arbejde med ALL IN er:

- Risikovillighed og nysgerrighed til at lade sig udfordre på egen praksis og på organisationens kulturer og strukturer.
- Opbakning til en langsigtet indsats uden på forhånd fastsatte mål og med hensyntagen til de unges frivillige deltagelse.
- Tillid til de unges viden samt tid og rammer til at udforske og evt. handle på deres analyser og løsninger.
- Blik for resultater, der er vanskelige at måle – i form af netværk, handlekapacitet og social kapital.
- Åbenhed overfor tværsektorielt samarbejde - især når egne rammer ikke kan rumme de unges bud på løsninger.

3. Opsamling og perspektiver for fremtiden

Så langt er vi nået, og vi skal videre

Opsamling på rapporten

ALL INs vision er at ændre på andelen af unge, der lever i marginaliserede positioner ved at forandre de ulighedsskabende strukturer, der skaber sociale problemer for unge. Det er en stor og måske uoverkommelig opgave. Men resultaterne fra de fire forløb på Amager viser, at når unge i marginaliserede livssituationer, får muligheden for at blive sociale initiativtagere, kan de skabe løsninger, der rykker ved fasttømrede ulighedspositioner. De unge bidrager til øget sammenhængskraft i lokalområdet i kraft af deres løsninger og påvirker kvarteret i en positiv retning ved at øge handlemulighederne for sig selv og andre unge i lignende situationer. De skaber nye tilbud om socialt samvær til områdets beboere og styrker samarbejdet med lokale og kommunale institutioner. De bidrager kort sagt til at ændre omverdenens billede af dem. Resultaterne er små i det store billede, men de viser deres tydelige potentialer, og for Urbanplanen er de så overbevisende, at de har fået de medarbejdere i Partnerskabet, der arbejder med at løse sociale problemer i et af Danmarks udsatte boligområder til at omlægge hele måden at gå til arbejdet med unge på. Evalueringen af de første års arbejde med ALL IN viser, at det er en udfordrende opgave for de involverede organisationer at tage ALL INs deltagerspærspektiv til sig. Det kræver risikovillighed, åbenhed og nysgerrighed. Men potentialerne til at skabe endnu større resultater med ALL IN som tilgang er tydelige nok til, at der er grund til at invitere mange flere partnere ind i arbejdet. Jo flere, organisationer, der tager tilgangen til sig, og jo flere unge, der møder denne måde at arbejde med forandring på, jo større er potentialerne for at overkomme barriererne for at indfri potentialerne og flytte mange unge ud af en marginaliseret position.

Fire parallelle spor for det videre arbejde med ALL IN

Spørgsmålet er nu, hvordan ALL IN som projekt kommer videre fra de indledende positive erfaringer? ALL IN udfolder sig i fire parallelle spor, som det videre arbejde kan samle sig om, og som uddybes på de næste sider: 1) Det kontinuerlige arbejde med at understøtte forankringen af de unges løsninger. 2) Afviklingen af flere forløb, som kan sikre udbredelse af ALL IN som faglig praksis og 3) mere viden om den evt. institutionelle forankring af ALL IN som faglig praksis, herunder spørgsmålet om, hvordan det supplerer allerede eksisterende indsatser og tilbud for at undgå, at det bliver en parallel indsats i de unges liv. 4) Udvikling af den løbende evalueringspraksis.

Det videre arbejde

Spor 1: Forfølgelse og forankring af de unges løsninger, uden at kopiere blindt

ALL INs fornemste opgave vil altid være at skabe mulighederne for at marginaliserede unge kan generere viden om og løsninger på de sociale udfordringer, som de er de bedste til at identificere. Det er derfor en kerneopgave for alle professionelle, der involveres i et ALL IN-forløb at forfølge de unges analyser og løsninger og understøtte forankring af dem i det omfang de unge ønsker det. At forfølge og understøtte handler om at bevare nysgerrigheden på de unges løsninger og udvikle de platforme og facilitere de samarbejder, de unge peger på som relevante modtagere af deres analyser og løsninger. Når man ser hvilken forandring Café Bibs er med til at drive frem i og omkring Solvang Biblioteket, er det fristende at forsøge at kopiere denne løsning til andre biblioteker. Men det, der er en løsning for en ung i Urbanplanen, er ikke nødvendigvis en løsning for en ung i Næstved. Trods det, at de unges analyser ofte handler om strukturelle problemer, der går igen i mange ungdomsliv, vil de unges bud på løsninger naturligt variere fra forløb til forløb, og de unges løsninger og de aktører, de inviterer ind som medspillere i disse afspejler den kontekst, de befinder sig i og deres blik på udfordringen. Fremfor at forsøge at kopiere eller evidensbasere de unges løsninger bør fokus derfor være på at udbrede den faglige praksis og tilgang til arbejdet med de unge, der muliggør, at disse løsninger kan frembringes.

Spor 2: Afvikling af flere forløb, som kan sikre udbredelse af ALL IN som faglig praksis

Skal ALL IN skabe flere og stærkere resultater er der brug for tilslutning til og udbredelse af tilgangen. Mange tror allerede på projektet. Interessenter og samarbejdspartnere lige fra centraladministrationen i Københavns Kommune til Kriminalforsorgen og lokale ungeinstitutioner på Amager har sendt medarbejdere på medarbejderforløb i tilgangen. De oplever over en bred kam, at der er behov for en ny tilgang til arbejdet med unge, hvor unge i højere grad gøres til medudviklere af samfundet. Foruden den faglige erfaringsudveksling og implementering, der forventes at ske i kraft af disse medarbejderforløb, er der behov for at iværksætte og følge flere ALL IN-forløb. Indtil nu har ALL IN gjort sig erfaringer i få, men dog forskelligartede rammer, og erfaringerne bygger på mindre grupper af unge. Flere forløb vil sikre, at resultater bliver valideret i flere forskellige rammer og på en endnu bredere målgruppe af deltagere og organisationer. Det gælder både lokalt i det geografiske område Amager, hvor der pt. er en særlig tilslutning og derfor et godt fundament for i at arbejde videre med flere forløb, men også gerne andre steder i København eller Danmark.

Det videre arbejde

Spor 3: Viden om institutionel forankring og synergi mellem ALL IN og andre ungeindsatser

Helhedsplanen som ramme for ALL IN drager fordel af at være tæt på de unge beboere, af at have løsere metodiske rammer for arbejdet end de kommunale forvaltninger og samtidig af at indgå naturligt i samarbejder med kommunen og andre relevante interessenter. Bl.a. i kraft af medarbejderforløbet vil der dog på sigt naturligt være flere andre institutioner, der vil påbegynde arbejdet med implementering af arbejdet med den deltagelsesorientering der gøres brug af i ALL IN. Det er relevant at forfølge og undersøge, hvordan ALL IN fungerer i de forskellige institutioner og hvordan det lykkes på forskellig vis at arbejde med tilgangen. Hvordan kan ALL IN i højere grad forankres uden for boligsociale helhedsplaner, særligt i de specialiserede kommunale institutioner, så tilgangen spiller ind i udviklingen af den kommunale kernerdrift og forankres institutionelt? Og hvordan kan der samtidig opnås erfaringer med at bygge bro til civilsamfund og erhvervsliv, så de unge i sidste ende kan nå længst muligt med deres løsninger? I den sammenhæng kan centrale spørgsmål være: Hvordan griber de involverede institutioner de analyser og løsninger an, de unge kommer med? Hvordan sikres det at analyserne kan bidrage til udvikling af kernerdriften? Hvad sker der, hvis der for eksempel rammesættes tydeligere? Hvordan vidensopsamler og formidles der fra ALL IN-forløbene, uden at de unge mister deres stemme og ejerskab? Hvordan sikres det, at ALL IN supplerer andre borgervendte forløb, og hvad oplever andre instanser, at ALL IN bidrager med i den sammenhæng?

Spor 4: Udvikling af ALL INs evalueringspraksis

Det er en vedvarende udfordring at evaluere og kommunikere resultaterne af ALL IN, fordi tilgangens succes hviler på, at de deltagende unge ikke selv er målgruppen. I ALL IN inviteres de unge deltagere frivilligt ind som eksperter på det levede ungdomsliv. Deres deltagelse registreres derfor ikke, og der måles ikke på deres udvikling. Det strider mod gængs praksis for, hvordan man organiserer og måler effekten af sociale indsatser. Derfor har det været en del af forløbet omkring ALL IN også løbende at udforske, hvordan det kan evalueres, og hvordan resultaterne kan kommunikeres. Fokus har indtil nu været på at undersøge og evaluere på den måde, de involverede aktører modtager tilgangen og hvilke resultater de unges løsninger skaber for omgivelserne. Og den kvalitative dataindsamling har vist, at de involverede aktører, fra de unge selv til de involverede fagpersoner og samarbejdspartnere, ser en række stærke resultater af og potentialer ved tilgangen. Derfor kan ét relevant skridt for den løbende evaluering af ALL IN være at forsøge at koble de kvalitative resultater med kvantitative indikatorer. Kan vi f.eks. nærme os større viden om ALL INs effekt på kriminaliteten i Urbanplanen ved at koble de kvalitative resultater med kriminalitetsstatistikker eller tryghedsmålinger? Ét andet relevant skridt er at forfølge de unges deltagelse i analysen af deres løsninger i endnu højere grad. Hvad sker der når løsningerne implementeres? Hvad skaber det hos andre unge? I institutionen/området? o.lign. En måde at gøre dette på er at arbejde med at uddanne de unge selv til at indhente data og være med i analyserne af data sammen med evaluatoren. Begge skridt kræver, at der arbejdes intenst med de andre spor.

4. Fire eksempler på ALL IN-
forløb med unge

1: ALL IN på Solvang Bibliotek

- Unge skaber innovativ brug af bibliotekets rum

“Det er alle aldre, der kommer nu, børn og gamle. De snakker sammen på tværs, bryder skel, og så må man kigge hinanden i øjnene.” - Ung deltager i Café Bibs

1: ALL IN på Solvang Bibliotek

Baggrunden for forløbet

Solvang Bibliotek ligger i Urbanplanen på Amager. Biblioteket havde en udfordring med at tiltrække flere unge brugere af biblioteket og oplevede samtidig hærværk og adfærd fra lokale unge, som gjorde andre beboere utrygge i den selvbetjente åbningstid. Samtidig ønskede biblioteket at være medskabere af udviklingen af et moderne bibliotek, der dækker mange forskellige menneskers behov. Biblioteket indgik et samarbejde med den boligsociale helhedsplan i Urbanplanen om at give lokale unge mulighed for – via fremtidsværksteder og deltagelse i ALL IN – at bidrage med analyser og løsninger på bibliotekets udfordringer. Forløbet blev faciliteret af to medarbejdere fra Helhedsplanen.

Café Bibs - unge fra Urbanplanen gør biblioteket til et folkebibliotek

De unges analyse: De unges analytiske arbejde viste, at stort set alle lokale børn tidligt i skolen introduceres for Solvang Bibliotek, men at kontakten til biblioteket for en stor del af børnene ophører. Forældre i lokalområdet bærer ikke traditionen om at gå på biblioteket videre til deres børn, enten fordi forældrene ikke har evner til at læse, eller fordi de ikke kan gøre det på dansk. For en stor del af de unge forbliver biblioteket en institution, som de ikke har et naturligt forhold til, og som de er i tvivl om, hvad de kan bruge til. Ifølge de unge skyldes det f.eks. at:

- De unge forbinder biblioteket med læsning af skriftligt materiale, som de selv har adgang til gennem digitale løsninger.
- De unge kender ikke til de mange aktiviteter, som biblioteket ellers tilbyder, og hører ikke om Solvang Bibliotek i de fora de kommer.
- De unge oplever biblioteket som en lukket institution, man kun kan være i, hvis man søger ro alene til f.eks. lektielæsning, og hvor der ikke er mulighed for at tage venner med, fordi bibliotekets normer er, at der skal være ro.
- De unge er ofte sammen med venner i det offentlige rum på grund af pladmangel i lejlighederne, men benytter ikke biblioteket til deres samvær, fordi de opleves som støjende af de andre gæster.

De unges idé: De unges idé var at gøre biblioteket til et reelt folkebibliotek, hvor alle lokale beboere i den vestlige del af Amager har lige muligheder for og lyst til at indgå i bibliotekets aktiviteter. Gennem en fysisk og social forandring af atriumgården på Solvang Bibliotek ville de åbne biblioteket for en gruppe af lokale unge, som ikke i dag gør brug af biblioteket. De etablerede en café (Café Bibs) hver tirsdag eftermiddag, som tilbød mad, alkoholfri drinks, musik, sang, brætspil og samvær på tværs af alder og baggrund. Cafeen gjorde op med at tænke biblioteket som et sted, hvor der kun var plads til fordybelse og ro, og inviterede i stedet til socialt samvær, dialog og fællesskab i på tværs af forskellige grupper af borgere. Formålet var at skabe et bibliotekstilbud, unge har lyst til at benytte og bidrage til en forøget tillid og tryghed mellem forskellige grupper af besøgende på biblioteket.

Resultater af ALL IN-forløb i biblioteket

“Der må altså være noget galt med jeres tæller på Solvang Bibliotek, for hver tirsdag går den helt amok.” Sagt til medarbejder i biblioteket af medarbejder i centraladministrationen i Københavns Kommune.

Øget sammenhængskraft på tværs af grupper og øget tilknytning til det lokale bibliotek

Café Bibs er indtil november 2016 blevet afholdt 10 gange med en tilslutning i gennemsnit 83 gæster hver gang i alderen 6-80 år. Der er sket en stor stigning i antallet af unge brugere, og det for manges vedkommende vel og mærke helt nye brugere, som ikke tidligere har haft tilknytning til biblioteket. Det er en bemærkelsesværdig fremgang. Ifølge de unge selv er et af de største resultater af Café Bibs, at **cafeen har formået at bryde med de territoriale bindinger, der gælder i området**. På tværs af Urbanplanen er der fem forskellige boligafdelinger, hvor de unge har meget lidt med hinanden at gøre. Nogle ligger ligefrem i konflikt med hinanden. Café Bibs har formået at tiltrække unge på tværs af de forskellige grupperinger og tilmed tiltrække f.eks. ældre og psykisk sårbare. Det har **øget trygheden og sammenholdet mellem forskellige beboergrupper**. Samtidig har Café Bibs været med til at give en ny og positiv forståelse af, hvad Solvang Bibliotek kan bruges til blandt besøgende, som de tidligere har manglet eller de haft en negativ forståelse af, hvad biblioteket er, og hvem det er til for. **Flere beboere føler nu samhørighed med biblioteket**, og det gælder også unge, der ikke tidligere har brugt det eller som ifølge andre gæster har udvist urolig adfærd på biblioteket. Også medarbejdergruppen på biblioteket har fået en **øget forståelse for de unges perspektiver og sociale udfordringer**, og de har fået et bedre grundlag for at gøre biblioteket relevant over for denne gruppe.

En værdifuld tilgang for biblioteket

I kraft af en ledelse og personalegruppe på biblioteket, der var parate til at slippe styringen og lade de unges perspektiv råde, har Solvang Bibliotek fået en løsning, som altså har ført til en kraftig stigning i antallet af besøgende, der på tværs af alder og sociale skel bruger biblioteket. En af de udfordringer, der har vist sig er, at Café Bibs rent organisatorisk er blevet lidt afkoblet fra biblioteket som institution og de øvrige aktiviteter der finder sted på biblioteket. Som resultat heraf har Solvang bibliotek nu valgt at arbejde videre på at sikre større synergi gennem et nyt deltagelsesprojekt med de unge kaldet 'Sammen om Biblioteket'.

Derudover vil Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune på baggrund af Café Bibs' succes påbegynde et samarbejde med helhedsplanen om at sikre kendskab til ALL IN-tilgangen på tværs af biblioteker i København. Erfaringerne fra Café Bibs efterlader alt i alt spændende perspektiver for en udvikling af arbejdet med ungeinddragelse i biblioteksregi. Biblioteker er lokale kulturhuse, der både fungerer som oplevelses-, lærings- og informationssteder med en demokratisk funktion. Derfor er det naturligt for biblioteker, at udnytte lokalområdets ressourcer til at indgå i samarbejde om udvikling af biblioteket. Forløbet, som Café Bibs er et resultat af, har vist, at det er muligt at skabe et bibliotekstilbud, som har stor tilslutning blandt unge i Urbanplanen, og som tager hånd om de udfordringer, unge i Urbanplanen oplever ved Solvang Bibliotek. Det har gjort en forskel for lokalområdets sammenhold. Forløbet har samtidig bidraget med et ungeperspektiv på biblioteket, som fremadrettet kan forankres og bidrage til at kvalificere indsatser for unge på Solvang Bibliotek.

2: ALL IN i lokalområdet

- Unge laver lokalt tryghedsteam og bygger bro til kommune og beboerdemokrater

“Vi har haft det sådan, at det her sted, det skal ikke ødelægge mere end os. Vi har været her i så mange år og har ikke været guds bedste børn, men det er vi så nu. Og derfor vil vi bare gerne ændre det sted, vi bor.” - Ung deltager i X-mændene

2: ALL IN i lokalområdet

Baggrunden for forløbet

Den boligsociale helhedsplan i Urbanplanen stod med en akut udfordring i forbindelse med lukningen af en klub for unge over 18 år og frygtede voldsom uro pga. lukningen. Fra kommunal side var der samtidig behov for at udvikle nye metoder og matrikelløse indsatser til målgruppen for at bryde med den borgervendte kriminalitet. Helhedsplanen fik derfor støtte fra kommunen til bl.a. at afprøve ALL IN-tilgangen i et fremtidsværksted. 12 utryghedsskabende unge mænd over 18 år fra Urbanplanen deltog i forløbet, som blev faciliteret af en ekstern facilitator og en medarbejder i Helhedsplanen. Værkstederne fandt sted én gang om ugen i 10 måneder. Projektlederen og ungedarbejderen i Helhedsplanen gjorde derudover en særlig indsats for at sikre, at en række ressourcepersoner stod klar til at træde til, hvis de unge lagde op til samarbejde med f.eks. beboerdemokratiet, coach, lokaludvalg, lokalpoliti og kommunale aktører, herunder gadeplansmedarbejdere mv. 6 af de 12 unge endte med at etablere X-mændene.

X-mændene - et lokalt tryghedsteam, der kritiserer relationspædagogikken

De unges analyse: X-Mændene er alle vokset op i Urbanplanen og har været brugere af den afviklede 18+ klub. De brugte egne erfaringer som afsæt for en analyse af, hvorfor indsatser rettet mod utilpassede unge ikke har virket og fortalte bl.a. om et *projektoverload*, og at de oplevede, at unge kunne blive professionelle løgnere ift. til at udnytte det de kunne få ud af indsatserne. De kritiserede også fokus på relationer i de socialpædagogiske indsatser, de havde været genstand for: Som en del af en gruppe, der var involveret i kriminalitet, og som mange beboere oplevede som utryghedsskabende, var de vant til at blive mødt af gadeplansmedarbejdere, pædagoger og SSP-medarbejdere. De oplevede mange gode relationer til disse voksne, men kritiserede, at relationerne ikke gav dem et bedre liv. Ifølge de unge kendte mange medarbejdere i Urbanplanen ikke til de udfordringer der er for de unge og forstår derfor ikke at handle på dem. De identificerede det problem, at mange beboere i Urbanplanen blev utrygge, når de mødte de unge på gaden og så, at de var nødt til at medtænke disse beboere, for at ændre deres blik på de unge. Disse analyser blev udgangspunktet for udviklingen af, hvad de mente var nødvendige tiltag for at fremme trygheden i området.

De unges idé: De unges idé var X-mændene, et lokalt forankret tryghedsteam bestående af seks unge, der arbejdede for at skabe tryghed og udvikling for borgerne i Urbanplanen blandt andet ved at facilitere dialog og kommunikation mellem alle beboere i området. Teamet havde særligt fokus på unge op til 20-årsalderen, som kunne betegnes som utilpassede og var optagede af at skabe initiativer, der gav beboerne et andet billede af de unge. X-mændene etablerede sig som forening og afholdt en række aktiviteter i 2015 (f.eks. lysfest for alle beboere, aktiviteter for børn til Urbanfestivalen, dialogmøder med beboerdemokratiet). Gruppen blev opløst i 2016.

Resultater af forløbet organiseret i helhedsplanen

“De skal have kompetencer til at begå sig i deres virkelighed i stedet for at kunne køre traktor på en mark, for det gør man ikke i Urbanplanen. ALL IN er så interessant, fordi det er det, det honorerer.” - Lene Margrethe, Socialforvaltningen. Københavns Kommune

Øget tryghed og styrket tillid på tværs af unge, beboere og professionelle

ALL IN-forløbet med unge fra lokalområdet, der var organiseret i helhedsplanen har efter alt at dømme været med til at sikre, at den forventede uro omkring nedrivningen af de unges værested blev undgået og har generelt **bidraget til at forebygge, nedtrappe og afværge konflikter og kriminalitet** blandt de unge i Urbanplanen i den periode, X-mændene eksisterede. De utryghedsskabende unge har bidraget til at ændre deres image blandt andre beboergrupper, og det har **øget sammenhængskraften i området** gennem de fællesskabsorienterede aktiviteter, de iværksatte og var en del af. De har leveret nye tilbud om aktiviteter til unge i området og ageret som **rollemodeller, der påvirker kvarteret i en positiv retning**. Gennem ALL IN-forløbet har forskellige aktører, der opererer i Urbanplanen fået ny viden om de unges analyser af de sociale problemer i området og deres bud på løsninger til dem. Det har **styrket det gensidige kendskab og samarbejde** mellem professionelle aktører og de unge og **øget de deltagende unges medborgerskab**.

En værdifuld inddragelse af 18+målgruppen

18+ er traditionelt en gruppe unge, som er svær for kommunen at få greb om, men ALL IN tilgangen har i dette forløb vist sig nyttig til at sikre høj grad af engagement fra denne gruppe unge, der samtidig oplevede at kunne gøre en forskel og bidrage til deres lokalsamfund. ALL IN forløbet har desuden skabt værdi, fordi de unge har givet mange mennesker adgang til deres analyser og erfaringer, som har vist sig yderst anvendelige for blandt andet helhedsplanen i forhold til at udvikle deres ungeindsatser og for kommunale institutioner, der ønsker at udvikle deres 18+ indsatser. Samtidig gav forløbet de unge frihed til selv at udvikle på deres egne ideer til, hvordan unges liv i f.eks. Urbanplanen kunne blive bedre. Det at de unge selv var drivkraft i indsatsen og deres oplevelse af at være en del af et positivt samarbejde betød i sidste ende, at der også blev etableret ny tillid. Dermed blev der bygget nye broer til de samarbejdende instanser, hvilket gjorde at de deltagende unge rykkede på nogle områder i deres eget liv, men også blev brobyggere mellem unge generelt og til andre instanser og beboergrupper - for eksempel ved at gå i dialog med beboerdemokratiet.

3: ALL IN - Ama'r Youngsters

- Unge skaber løsninger på trivselsproblematikker i skolen

“Vi bliver ved med at komme, fordi vi føler vi får en mulighed for at gøre noget bedre. Vi gør det jo ikke for os selv, vi gør det for de yngre. Min lillebror går i 0. klasse, så måske kan han nå at få noget ud af det.” Ung deltager, Ama'r Youngsters

3: ALL IN - Ama'r Youngsters

Baggrund for forløbet

Amager Vest lokaludvalg ønskede sammen med Ungdommens Røde Kors (URK) at skabe et lokalt ungetiltag for at sikre unges deltagelse i området. De indgik et samarbejde med helhedsplanen i Urbanplanen og igangsatte rekrutteringen til et ALL IN-forløb. Ti unge deltog i fremtidsværkstedet faciliteret af en medarbejder fra helhedsplanen og en ansat fra URK. Resultatet blev Ama'r Youngsters, som er en frivillig forening skabt af og for unge (13-25 år), der bor på Amager med det formål at gøre Amager til et bedre sted for unge. Foreningen består pt. af 12 lokale unge i alderen 14-18 år.

Ama'r Youngsters - unge udvikler 'Den aktive skole' som svar på folkeskolereformen

De unges analyse: Med afsæt i erfaringer de unge har gjort sig som skoleelever vil de realisere elevperspektiver på fremtidens skole. De oplever, at elever kun i mindre grad inddrages, og at den inddragelse, som sker, ikke ændrer grundlæggende på de problemer, de oplever. Folkeskolereformen har ifølge de unge forstærket problemerne, som går ud over elevernes trivsel. Problemerne er ifølge eleverne bl.a.:

- Pga. nye arbejdstidsregler er lærerne så fortravlede, at de ikke har tid til at rette afleveringer eller forberede undervisningen, og derfor kan de ikke skabe den gode relation til klassen, som er nødvendig for at sikre en god undervisning. F.eks. synes lærerne ikke at have tid og overskud til at stille krav til og støtte nogle af de svage elever, som derfor får en oplevelse af, at lærerne ikke tror på deres evner. Ifølge de unge mangler der plads til elever med forskellige kompetencer i læringssituationen, og de oplever, at der kan tages bedre hånd om de elever, som har det svært i klasserne.
- Eleverne oplever stigende krav fra samfundet om at kunne samarbejde og indgå relationer for at kunne deltage i arbejds- og samfundslivet, men med folkeskolereformens lange skoledage kan det være svært at have plads til at opretholde et selvstændigt socialt liv uden for skolen, som kan træne disse kompetencer.
- Deres oplevelse er, at skolen er baseret for meget på passiv lyttebaseret undervisning, som hæmmer koncentrationen, og at de lange skoledage forstærker dette. De havde forventet øget fysisk aktivitet i skolen efter reformen, men oplever, at det er svært for skolen at sikre dette.

De unges idé: Ama'r Youngsters vil sætte fokus på vigtigheden af trivsel og socialt sammenhold ved at integrere disse elementer i undervisningen, så alle elever får større lyst til at gå i skole. Med støtte fra helhedsplanerne på Amager, Amager Vest Lokaludvalg og Ungdommens Røde Kors tilrettelægger de i samarbejde med Amager Fælled Skole tre alternative skoledage i foråret 2017, som fokuserer på, at det skal være sjovt, ligeværdigt, inddragende, fysisk aktivt og lærerigt at gå i skole. Programmet indeholder bl.a. orienteringsløb, jeopardy og gastro science med fokus på dansk, naturfag og matematik, og hvor de deltagende elever skal komme med perspektiver for fremtidens skole. De unge ønsker at sætte fokus på opbygningen af sociale kompetencer gennem en aktiv skoledag og gennem en kortere skoledag, der sikrer større læringsparathed. Efter forløbet vil de i dialog med lærere og ledelse om, hvordan det kan blive en del af skolens hverdag, for dermed at kunne bruge disse erfaringer til at påvirke folkeskolereformens udmøntning lokalt og nationalt.

Resultater af ALL IN - Ama'r Youngsters

“Jeg har lært, hvordan jeg selv kan være med til at ændre ting. Jeg vidste slet ikke, det kunne lade sig gøre, og hvor det skulle hen. Nu sidder vi og taler med lokaludvalg og er på vej mod skolen. Måske er vi en lille gruppe, men vi kan udrette noget stort.” Ung deltager, Ama'r Youngsters

Unge udvikler og tester prototype på fremtidens skole

Med ALL IN som tilgang har unge valgt at levere et **ungeperspektiv på, hvad en folkeskole og særligt den nye folkeskolereform gør ved skoleelever**. Deres vision er at ændre folkeskolereformen i hele Danmark, ikke af hensyn til dem selv, for de er ved at gå ud, eller er allerede gået ud af skolen, men fordi de vil gøre noget for deres yngre brødre og søstre og deres generation og for alle skoleelever i den danske folkeskole. Det er lykkedes dem at udvikle en meget konkret og velbeskrevet vision for en ny indretning af folkeskolen udmøntet i en prototype bestående af et tre dages elev-tilrettelagt læringsforløb, som nu er på vej til at blive testet på Amager Fælled Skoles 6. årgang, efter de unge har formidlet ideen for skolelederen. De forskellige aktører i samarbejdet - helhedsplanerne på Amager, lokaludvalget, Ungdommens Røde Kors og skolen selv har **opnået en større forståelse for de unges oplevelser af faglige og trivselsmæssige problemer i skolen** og set, hvordan lokale unge kan være drivkraft i at løse lokale trivselsproblematikker. De unge er samtidig blevet kendte på Amager, fordi de involverer sig i (og bliver involveret i) udviklingen af bydelen. De har bl.a. fungeret som bordværter ved folkemøder på Amager, hvor de har sat dagordenen for, hvad der skulle diskuteres. De to lokaludvalg Amager Øst og Amager Vest bruger dem som rådgivere i forhold til byplansudvikling, og de har haft besøg af Bertel Haarder og fortalt ham om demokrati i praksis.

En mulighed for at engagere sig i lokalområdet

Formålet med ALL IN-forløbet var at få flere unge til at engagere sig i og bidrage til lokalområdet. Med fremtidsværkstedet som ramme lykkedes det at strukturere og facilitere opstart, idéudvikling og realisering af ideer sammen med de unge, som har etableret ejerskab til en vision og gjort sig til drivkraft i at realisere den. De unges analyser taler ind i nogle af de generelle problemer, som er blevet fremhævet i forbindelse med den nye folkeskolereform og efterlader spændende perspektiver for, hvordan denne måde at arbejde med elevinddragelse kan være med til at afhjælpe nogle af problemerne og samtidig give eleverne mulighed for at være med til at definere fremtidens skole. ALL IN tilgangen er værdifuld i forhold til at sikre, at der kan arbejdes med udgangspunkt i, at alle deltagere er lige, og der reelt kan gøres noget ved de problemer, de unge oplever, og at de selv bestemmer indholdet og rammerne for, hvornår og hvordan de skal gå videre med deres ideer. Det er altså noget, som i forløbet har vist sig at være afgørende for de unges deltagers engagement og udbytte. De unge får mulighed for at gøre noget ved områder, de reelt oplever at brænde for fremfor nogle, som er defineret af andre. I modsætning til traditionelle ungeråd er Ama'r Youngsters blevet til en frivillig forening af unge, som pt. kun er engageret i én enkelt sag - nemlig at ændre på folkeskolen, fordi det er her, de oplever nogle af de mest presserende problematikker i deres ungdomsliv.

4: ALL IN på Højdevangens Skole

- Elever på Højdevangens Skole skaber løsninger til forbedret ungdomsliv på Amager

“Og så har vi fået elever fra 4., 7., 8. og 9. klasse og et par af lærerne til at udfylde et spørgeskema. Dem har vi afleveret til en socialrådgiver, der hedder Rasmus, som kommer på vores skole, og han vil så lave nogle diagrammer over, hvor mange der har været udsat for racisme.” Elev på Højdevangs Skole

4: ALL IN på Højdevangens Skole

Baggrunden for forløbet

ALL IN-forløbet på Højdevangens skole adskiller sig fra de andre tre forløb, fordi fokus i forløbet ikke har været på at adressere marginaliseringsproblematikker, men i stedet at arbejde med demokrati. Derudover var det et usædvanligt stort hold elever (50) og en anden aldersklasse (7. klassesetrin). Endelig var faciliteringen meget præget af, at skolen ikke var et frivilligt rum. Eksemplet er taget med her i erfaringsopsamlingen, fordi det stadig viser noget væsentligt om ALL IN-tilgangens styrker i forhold til at skabe ejerskab blandt unge til deres egne ideer og styrke deres handlekraft til at realisere dem. Højdevangens Skole er en skole på Amager tæt på Urbanplanen. Elevsammensætningen er meget blandet - pga. skolens placering i området kommer eleverne både fra ressourcestærke og ressourcetsvage familier. Da skolen ønskede arbejde med et tema på deres linjefag (Fortællinger 2.0), blev det besluttet, at ALL INs tilgang skulle danne ramme om faget, som skulle realiseres i et samarbejde med en facilitator fra helhedsplanen. Der blev ugentligt arbejdet med fremtidsværksteder. Eleverne skulle komme med ideer til et forbedret ungdomsliv på Amager. Alle ideerne blev præsenteret til slut på en konference for elever, lærere og forældre under overskriften 'Det gode liv som ung på Amager'.

7. klasseelever sætter fokus på racisme på Amager og kommer i avisen

De unges analyse og idé: De 50 elever, der deltog i fremtidsværkstedet udviklede analyser og i alt ni ideer om f.eks. billigere mad til alle, bedre hjælp til hjemløse, gratis WIFI på Amager, bedre naturbevarelse, salg af modetøj med et socialt sigte, mv. Ét eksempel ud af de ni var: en gruppe ville stoppe racisme, fordi de oplevede, at der er meget racisme i hverdagen på Amager, og at kammerater fra deres klasse har oplevet det på egen krop. De havde en oplevelse af, at hvis de skulle gøre en forskel på Amager, så det blev et bedre sted, var racisme det væsentlige at gøre noget ved. De lavede interviews med 11 personer og fik 87 elever fra 4., 7., 8. og 9. klasse og et par af lærerne til at udfylde et spørgeskema. Undersøgelsen viste, at 75 procent af de adspurgte, der har islam som religion, har oplevet racisme både i og uden for skolen, men at også mange med lys hud oplever racisme. De ringede til Amager Bladet for at høre, om de kunne skrive en artikel om problemet, så flere mennesker ville tænke over, hvor udbredt racisme er. De fik to artikler i avisen. Gruppen vil arbejde videre med at sætte fokus på problemet i fritiden. De vil lave plakater og en brochure, eleverne kan tage med hjem til forældrene, fordi de har en oplevelse af, at forældrene kan være medvirkende til at starte racismen.

Resultater af ALL IN på Højdevangens Skole

“Det er et projekt, hvor de unge får mulighed for at mærke deres egne kræfter og muligheder for at flytte noget. Det kan jeg godt bruge fremover i min planlægning.” Lærer, Højdevangens Skole

Elever realiserede ideer til forbedret ungdomsliv og fik styrket deres fællesskabsfølelse

Selvom ALL IN-forløbet på Højdevangens Skole skiller sig ud ved ikke at operere med decideret marginaliserede unge, har tilgangen stadig vist sit værd i forhold til at kunne opbygge **handlekapacitet og tro på at forandringer kan lade sig gøre hos de unge**. Som resultat af forløbet og de unges ideer, har de f.eks. delt mad rundt til hjemløse, holdt møde med Teknik- og Miljøforvaltningen omkring muligheden for at installere gratis wifi i lygtepælene på Amager, og en gruppe er efterfølgende gået videre med deres virksomhedsidé og har taget et iværksætterkursus. Nogle af de deltagende elever fortæller, at de har **oplevet udvidede muligheder og, at der var plads til at lave fejl i skolen**. Forløbet gav dem en oplevelse af ligeværd og fællesskab og har været med til at sætte fokus på nogle af de trivselsproblematikker, der gør sig gældende på Højdevangens Skole, hvor eleverne sammenbringes i 7. klasse efter at have gået i forskellige skoler. Andre elever valgte at bruge frivilligheden i rummet til ikke at deltage særligt i forløbet, hvilket var svært fra et lærerperspektiv i skolesammenhæng, hvor der normalt skal stilles krav til deltagelsen. **De involverede lærere oplever dog stadig at have fået ny inspiration** til undervisningen og skolen har efter forløbet valgt at sende medarbejdere på “ALL INs medarbejderforløb”.

En metode, der med tilpasning kan øge arbejdet med demokratiforståelse i skolen

I arbejdet i folkeskolen har ALL IN vist sig værdifuld til at arbejde med rollerne i klasseværelset og give eleverne erfaringer med ligeværdigt samarbejde. Der har samtidig været en del udfordringer. Det store antal elever (50) var svært at arbejde med på én gang. Skolens traditioner for rollefordelingen mellem elever og lærere skabte særlige forventninger og vaner omkring relationerne i undervisningsrummet. Det gjorde det svært at arbejde med den frivillighed, som er kernen i ALL IN-metoden. Ligesom helhedsplanen er skolen som institution udfordret af at få engageret og løftet de svageste og mest marginaliserede børn og unge, og ved at arbejde mere målrettet med ALL IN-metoden på tværs af institutioner i lokalområdet, kan der potentielt skabes resultater i fællesskab med den samme gruppe unge. ALL IN-forløbet på Højdevangens skole har vist, at det kræver en meget tydelig rammesætning og forventningsafstemning mellem facilitatorer, lærere og elever at bryde med den naturlige rollefordeling i skolens rum. Rammesætningen kan for eksempel styrkes ved at forløbet foregår uden for skolens matrikel for at understrege, at både lærere og elever skal forsøge at træde ud af praksis i det vante undervisningsrum. Samtidig kræves en strategi for, hvordan der følges op på elevernes ideer og på forløbet i sin helhed. Hvordan sikres f.eks. overgange/kontinuitet til den almindelige undervisning, og hvordan kan de nødvendige ressourcer tilvejebringes til at arbejde med og imødekomme idéer fra elever? Ressourcer er i denne forstand ikke nødvendigvis økonomiske, men snarere organisatoriske og kommunikative i form af f.eks. inddragelse af skolens ledelsesniveau samt brobygning til partnere i lokalområdet, som kan være med til at løfte elevernes ideer. Gruppedynamikker, alder og varighed på forløbet er andre faktorer, som er vigtige at overveje i tilrettelæggelsen af forløbet, herunder også udvælgelse af særlige målgrupper for forløbet. F.eks. er der påbegyndt et nyt ALL IN-forløb i et samarbejde mellem skolen og helhedsplanen for en særlig gruppe af unge, som ikke er vurderet uddannelsesparate. Det er et mindre hold med lidt ældre unge, som foregår uden for skolen.